

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 6 juni 2013

MEDITATIE

De Geest van Christus uitgezonden in het hart

De apostel Paulus brengt in dit hoofdstuk een rijk Evangelie. Eerst is het Kerst als Paulus spreekt over de uitzending van de Zoon. 'Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet; opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden' (vers 4, 5).

Maar het blijft niet bij het Kerstevangelie alleen. Hij brengt ook de boodschap van Pinksteren wanneer hij schrijft over de uitzending van de Heilige Geest.

Hij verbindt beide heilsfeiten aan elkaar. Kerst en Pinksteren worden zelfs samengevoegd.

En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!

Galaten 4:6

Als het geen Kerst was geweest, zou het nooit Pinksteren hebben kunnen worden.

Alleen omdat de Zoon in Bethlehem geboren wilde worden, kan de Heilige Geest met Pinksteren worden uitgezonden.

God heeft Zijn Zoon uitgezonden en heeft ook Zijn Geest uitgezonden. Na de Hemelvaart van Christus daalde de Trooster van de hemel op aarde neer. Zo werd de belofte die Christus van de Vader had ontvangen in heerlijkheid vervuld. De Geest kwam als de hemelse duif om Zijn nest te bouwen in Gods Kerk.

Het mag ons niet ontgaan dat Paulus spreekt over de Geest als de Geest Zijns Zoons. De Heilige Geest is hier dus de Geest van Christus. De Geest van Pinksteren is de Geest van Christus. Zo wordt het waar: 'Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld'. Paulus brengt dit heilsgebeuren in verband met het kindschap van God. 'En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God...'. Het leert ons dat de aanneming tot kinderen van God het werk is van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Het ziet op de genade van God als de drie-enige, de God van volkomen zaligheid. De verkiezende Vader, de verzoenende Zoon, de heiligende Geest. Elke goddelijke Persoon heeft Zijn aandeel in het zaligen van zondaren. Hier mag het ons gebed wel zijn of God Zijn Geest

om Christus' wil ook wil schenken in onze harten. Naar Gods belofte zal de Heilige Geest overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Bovenal zal de Geest Christus verheerlijken en zondaren de eeuwige zaligheid deelachtig maken. Is er bij u, bij jou, behoefte aan Gods Geest? Zonder de werking van Gods Geest in ons hart staan we helemaal buiten het kindschap van God. Is dat voor u, voor jou reeds een gemis en een bittere smart geworden? Geen deel te hebben aan het geluk van Gods kinderen? Geen God te hebben voor het hart, geen Borg voor de schuld. Wij maken onszelf niet tot een kind van God. Hoe goed wij ook ons best doen. Voor Gods heilige ogen kunnen wij niet bestaan. Maar de Geest van Christus is uitgezonden. Het is Zijn werk om kinderen des toorns te maken tot kinderen van de allerhoogste God. Dat gebeurt wanneer God Zijn Geest geeft in het hart. Daar gaat het ook over in deze woorden. Er staat immers dat God Zijn Geest heeft uitgezonden in de harten! Dat is ook in het leven van de Galaten gebeurd. De Heilige Geest had hun harten geopend. Onder de prediking van het Evangelie brak de Heilige Geest binnen in hun hart en leven. Hoe wonderlijk is toch het werk van Gods Geest!

Wie zal kunnen naspeuren hoe de Geest het gesloten mensenhart opent, zodat het acht gaat geven op God en Zijn Woord? Wat een wonder van genade dat God Zijn Geest wil uitzenden in zondige, onreine harten om daarin te wonen en te werken. Waar God Zijn Geest zendt daar komt de Geest ook met kracht. Hij opent het hart dat gesloten is. Hij vermurwt dat hard is. Hij besnijdt dat onbesneden is. Onwilligen worden gewillig. Doden worden levend. Kwaden worden goed. In de harten waarin God Zijn Geest uitzendt, wordt het kindergeschrei geboren: 'O God! 'wees mij zondaar genadig.' Daar is de droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Wat een wonder om als een van verre staande nabij te worden gebracht in het zien op Christus.

Inhoud

- 1 De Geest van Christus uitgezonden in het hart
- 2 Commentaar:
Na mijn dood zie ik God niet
- 3 Bijbelstudie:
De Heilige Geest (12)
- 4 'Maar doen wij nu eerst belijdenis...' (1)
- 5 Even maar...
- 6 Ziekten in de Bijbel
- 8 Het werk van Helpende Handen
- 9 Uit school: Lauwheid
- 10 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Onbekende Psalmen
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

Dan wordt een zondeslaaf de weg van de zaligheid getoond in het bloed en offer van Christus.

Hoe bevrijdend is het geloofsgezicht op de Borg en Zaligmaker. Hij gebonden opdat Hij ons zou ontbinden. Hij van God verlaten opdat wij nimmermeer van God zouden verlaten worden. Omdat Jezus op Golgotha geen Vader meer kon zeggen is de barricade weggenomen en ligt de weg open voor Gods Geest en de aanneeming tot kinderen. Het 'o, God wees mij de zondaar genadig' van de tol-

lenaar mag hier worden: 'Onze Vader Die in de hemelen zijt'. Wanneer om Christus wil het Vaderlijke van God aan het hart wordt geopenbaard zal het tere en ontroerende antwoord niet achterblijven: 'Abba, Vader'. Want het is de Geest die onze zwakheden te hulp komt. Die Geest Die het ons vóórspelt, Die het in de ziel gaat uitroepen, zodat we het in kinderlijke verwondering na gaan zeggen: 'Abba, Vader, Mijn lieve Vader.'

Moerkapelle,

ds. W. Harinck

beeldtaal. Gods wezen is trouw, barmhartigheid, rechtvaardigheid, liefde, woede over onrecht, bevrijding uit onrecht.

Met die geestelijke krachten weet hij zich in dit leven verbonden. Na de dood is er niets meer. 'Dan ben ik er alleen nog in de herinnering.' Zijn nieuwste boek is een zoektocht om een antwoord te vinden op de vraag wat hij als vader - niet als predikant - aan zijn kinderen zou kunnen en willen doorgeven. God is voor hem een werkelijkheid die zich ontwikkelt in de mens.

COMMENTAAR

Na mijn dood zie ik God niet

'Wat doe ik hier in godsnaam', zo heet het nieuwste boek van ds. Carel ter Linden. Daarin zegt hij het geloof in een persoonlijk God vaarwel. Schokkend om dat te horen uit de mond van de oud-predikant van de Kloosterkerk in Den Haag en bovendien bekend als de officieuze hofpredikant van de Oranjes.

In zijn boek gaat ter Linden 'zo persoonlijk en zo concreet mogelijk' in op de vraag wat het geloof voor hem betekent. Deze man, die wel een expert wordt genoemd op het gebied van rouw en rouwverwerking, heeft

het geloof in een leven na de dood losgelaten. Op geloofsgebied is hij meer zekerheden en beelden kwijtgeraakt, zo zegt hij zelf in een interview met de EO op 22 november 2012. 'Het is misschien daarom dat het me ook niet lukte om na de dood van mijn vrouw boos te worden op God.'

Na de dood

Als het hem wordt gevraagd of hij na zijn dood God zal zien, antwoordt hij eerst aarzelend: 'ja, ik denk het wel'. Maar na enig nadenken zegt hij: 'Nee, ik zie God niet'. Het 'onze Vader, Die in de hemelen zijt', is voor hem slechts

Unieke verhalen

'Toch', zo zegt hij in een interview met 'Kerk in Den Haag' op 26 februari jl. 'kan ik heimwee hebben naar de tijd dat ik als kind bad: ik ga slapen ik ben moe, doe mijn beide oogjes toe, Heere houdt ook deze nacht, over Careltje de wacht. Ik vind het een mooie gedachte, God die over je waakt, maar ik kan me die God niet anders indenken dan in de gestalte van mensen die begrepen hebben dat God dat van hen vraagt.'

Het christendom vaarwel zeggen, lukt Ter Linden niet. Hij wil het ook niet: daarvoor zijn de Bijbelverhalen hem te dierbaar. Bovendien, zo schrijft hij, zijn er om die 'unieke verhalen springlevend te houden dominees en priesters nodig, en ik heb mij daar van harte bij geschaard.'

Kloosterkerk

Ter Linden is niet de eerste predikant die afrekenet met het geloof in een persoonlijk God. Kuitert en anderen gingen hem voor. Een op de zes predikanten gelooft niet in God, zo bleek onlangs uit onderzoek. Wat Ter Linden ons in zijn nieuwe boek te zeggen heeft, is op zichzelf dus niets nieuws. Maar het komt wel uit de mond van een predikant die onder meer de huwelijksdienst leidde van Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima. Hij doopte ook Prinses Amalia.

Het is schokkend deze dingen te horen uit de mond van een voormalig predikant van de Kloosterkerk. Een kerk waarin Prins Maurits in juli 1617 verscheen om zich openlijk te voegen bij de contra-remonstranten. Een kerk waar in 1625 Prins Frederik Hendrik trouwde met Amalia van Solms. Waar de toen 16-jarige Koningin Wilhelmina in 1896 voor het eerst deelnam aan het Heilig Avondmaal.

Daar was Ter Linden predikant. Daar hebben leden van ons Koninklijk Huis geluisterd naar zijn preken. Hoe an-

Ds. C. ter Linden, de predikant die onder meer de huwelijksdienst leidde van Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima.

De Geest uit de hoogte

ders zullen die zijn geweest dan wat Prins Maurits in 1617 hoorde. En wat ook Wilhelmina beluisterd zal hebben. Haar boek 'Eenzaam maar niet alleen' getuigt ervan dat ze wel wist van een persoonlijk God, voor wie de mens eenmaal zou moeten verschijnen.

Schrale troost

Als je niet gelooft in een persoonlijk God, dan blijft inderdaad de vraag over 'Wat doe ik hier in godsnaam'. Als een mens na het sterven alleen overblijft in de herinnering van anderen is dat een schrale troost. Want die herinnering is spoedig verleden tijd.

Gods Woord spreekt zo geheel anders over het leven van de mens. De mens door God geschapen naar Zijn beeld om de enige en waarachtige God te loven en te prijzen, maar van God afgevallen en onmachtig en onwillig om tot God terug te keren. De mens, naar wie God in Zijn ondoorgroendelijke barmhartigheid wil omzien en laat verkondigen dat er in de Zoon van Zijn liefde genade is voor arme zondaren, ook voor koningen en prinses. In het geloof in de Christus der Schriften ligt toch de enige troost, beide in het leven en in het sterven? Zou Ter Linden ooit die troost aan de leden van het Koninklijk Huis hebben verkondigd? Hebben zij het ooit gehoord dat er leven, eeuwig zalig leven, mogelijk is voor een mens die de dood verdiend heeft?

Hij en wij moeten eenmaal God ontmoeten. Alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben (Openbaring 1:7). Ook Ter Linden. De aarzeling die hij thans uitspreekt over de vraag of hij God zal zien als hij sterft, zal dan voorgoed worden weggenomen. Hij beseft wel, zegt hij, dat hij zichzelf veel heeft afgenomen. Hij zou graag zijn lieve vrouw terugzien. Ter Linden zal dit commentaar wel niet lezen, maar ook hij is nog in het heden der genade. Als hij met al zijn dwaze en godonterende gedachten aan de voeten zou mogen komen van Hem, Die kwam om zondaren zalig te maken, zou hij een ander boek schrijven om aan zijn kinderen door te geven.

Ons Koninklijk Huis zal dit commentaar wel niet lezen, maar we bidden hen toe dat ze Hem mogen leren kennen, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

'Totdat over ons uitgegoten worde de Geest uit de hoogte; dan zal de woestijn tot een vruchtbaar veld worden, en het vruchtbare veld zal voor een woud geacht worden.'

Jesaja 32:15

Het verband waarin hier gesproken wordt over de Geest uit de hoogte laat ons zien wat erover zou blijven van de heerlijkheid van Juda en Jeruzalem. Het zou allemaal vergaan en tot niet worden. Er zou een rouwklage in het land gehoord worden. De distel en de doorn zouden het land overwoekeren. En het zou stil worden in het paleis. Dat betekent dat er geen koning en geen hofhouding meer zouden zijn.

Waar lag daarvan de oorzaak? Wel, het volk liet zich leiden door de geest uit de mens, door de geest uit de afgrond. En wanneer de geest uit de afgrond onze leidsman is, dan weten we de uitkomst. Dan zal de verwoesting over ons heersen. Treurig zou het gesteld zijn met het land en het volk.

Maar dan komt er in een keer één grote wending en mag Jesaja zeggen: Totdat! Die geest uit de afgrond zou niet altijd blijven heersen. Daar zou een einde aan komen. Daar zou de Heere voor zorgen. De Geest uit de hoogte zou worden uitgestort.

Hoort u de tegenstelling? De Geest uit de hoogte tegenover de geest uit de afgrond, uit de diepte. Met de Geest uit de hoogte wordt natuurlijk bedoeld de Geest uit God. De Heilige Geest. Die zou worden uitgegoten. Dat ziet op de rijke en overvloedige mate waardoor de Geest zou werken. De kanttekening wijst er dan ook op dat dit ziet op de grote Pinksterdag, waar de Heilige Geest in ruime mate is uitgestort op alle vlees.

Maar we zien hier ook wat de vrucht zou zijn van het uitgieten van de Geest uit de hoogte. De woestijn, het droge onvruchtbare veld zou worden tot een vruchtbaar veld. Wat een totaal andere vrucht dan de vrucht van de geest uit de afgrond. Precies het tegenovergestelde.

Dat is ook de werkelijkheid. Wanneer we nog altijd geleid worden door de geest uit de mens, dan zal alles op niets uitlopen. Maar wanneer de Geest uit de hoogte onze Leidsman mag zijn, dan zal het uitlopen op de eer van Gods Naam en de zaligheid van onze ziel. Door welke geest worden wij geleid?

Ermelo, ds. P. Melis

‘Maar doen wij nu eerst belijdenis...’

We weten eigenlijk al wat er volgt als we deze woorden horen. Elke zondagmiddag of -avond leest een ouderling “de twaalf artikelen van het algemeen en ongetwijfeld christelijk geloof.” U hebt zich misschien weleens afgevraagd waarom ons geloof “algemeen” of “katholiek” wordt genoemd. We zijn toch niet katholiek?

Zo zijn er meer vragen die kunnen opkomen. Soms worden de twaalf artikelen de “Apostolische Geloofsbelijdenis” genoemd. Wat houdt dat in? Zijn die twaalf artikelen geschreven door de twaalf apostelen? En wat betekenen de woorden ‘nedergedaald ter helle’? Is de Heere Jezus echt afgedaald in de hel nadat Hij gestorven was aan het kruis?

In dit stukje willen we iets zeggen over de Apostolische Geloofsbelijdenis, een van de drie algemene of oecumenische belijdenissen van de christelijke kerk. Er is nauwelijks een kerkverband in deze wereld te vinden dat niet instemt met de twaalf artikelen. Als Gereformeerde Gemeenten onderschrijven we daarnaast ook de Drie Formulieren van Enigheid: de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels. Graag willen we

de drie algemene geloofsbelijdenissen en onze drie reformatorische belijdenisgeschriften van dichterbij bezien. We beginnen met de Apostolische Geloofsbelijdenis.

Oecumenisch

Van het woord “oecumenisch” moeten we in dit verband niet te hard schrikken. Gewoonlijk slaat dit woord op de beweging die streeft naar eenheid tussen alle christelijke kerken. De Wereldraad van Christelijke Kerken (gevestigd in Genève) en de Raad van Kerken in ons land zijn daar hard mee bezig. In dat streven wordt helaas de waarheid opgeofferd aan een kunstmatige eenheid. Omdat we ons daarmee niet kunnen verenigen, worden we niet graag “oecumenisch” genoemd. Als we echter de Apostolische Geloofsbelijdenis een oecumenische belijdenis noemen, bedoelen we daar eenvoudig mee dat deze oudste belijdenis van de christelijke kerk aanvaard wordt door christenen over heel de wereld.

Katholiek

Zijn wij katholiek? Ja, dat zijn we. Het Griekse woord “katholiek” betekent “universeel” of ‘verspreid over heel de aarde’. De christelijke kerk is niet aan één plaats gebonden. Ze wordt gevonden onder alle volken. Het is waar, wij zijn niet katholiek in die zin dat we horen bij het pauselijke kerkgenootschap dat haar hoofdkwartier in Rome heeft. Toch zijn we katholiek. Wij horen immers bij de kerk van alle tijden en plaatsen, de kerk waarvan het Hoofd Zich in de hemel bevindt. Zijn we al een *levend* lidmaat van die kerk? Wedergeboorte is nodig om een waar lid te worden van die Kerk met een hoofdletter.

Apostolisch

Heeft elk van de twaalf apostelen een artikel van de Apostolische Geloofsbelijdenis geschreven? Nee. Het grootste gedeelte van de twaalf artikelen is pas tot stand gekomen na de dood van de apostelen. Toch zijn deze twaalf uitspraken voluit apostolisch. Zij vormen een samenvatting van de leer van de

apostelen. Zij bevatten de grondwaarheden van het Evangelie zoals dat gepredikt werd door Petrus, Johannes en de andere apostelen.

De oorsprong van de Apostolische Geloofsbelijdenis kunnen we vinden in de grote opdracht die Christus gaf aan Zijn discipelen: ‘Gaat dan henen, onderwijst al de volkeren, dezelve dopende in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb’ (Matth. 28:19).

Voordat mensen in de tijd van de Vroege Kerk gedoopt werden, werd hun gevraagd of ze geloofden in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Als het antwoord ‘ja’ was, werd de doop bediend. Ook wij zijn in die Naam gedoopt. Door middel van die doop worden we met alle ernst geroepen de Heere te zoeken. Bovendien roept de doop ons ertoe belijdenis van het geloof af te leggen, niet alleen met woorden maar ook metterdaad.

Drie in Een

De Apostolische Geloofsbelijdenis is gegroeid rond de belijdenis van de Drie-enige God. Ze heeft dus een trinitarische structuur. Wat betekent dat? We hebben misschien weleens gehoord van de Trinitarian Bible Society (TBS). Dit Engelse bijbelgenootschap is een zusterorganisatie van de GBS. De TBS is opgericht om de King James-vertaling van de Bijbel in stand te houden en het zuivere Woord van God ook in andere talen te verbreiden. De grondslag van deze organisatie is trinitarisch. Anders gezegd, zij is gebaseerd op de waarheid dat God één is en drie-enig.

Deze waarheid wordt weerspiegeld in de twaalf artikelen. Daar staat immers: ‘Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper des hemels en der aarde...’ (art. 1), ‘en in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere...’ (art. 2). En: ‘Ik geloof in de Heilige Geest’ (art. 8).

Meer artikelen

De Apostolische Geloofsbelijdenis is dus ontstaan vanuit de leer van de Drie-eenheid. In de loop van de tijd werden meer artikelen toegevoegd. Ze kregen een plaats onder de genoemde drie hoofdpunten. De opkomst van allerlei dwalingen maakte het noodzakelijk om méér te zeggen dan alleen: ‘Ik geloof in God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest’.

De kerk moest concreet zijn in haar spreken over de drie Goddelijke Personen. Dat gold dus ook van de derde

De Twaalf Artikelen van het algemeen ongetwijfeld christelijk geloof.

Persoon. Het is die Geest uit Wie de kerk geboren is (art. 9), Die de ogen van een verloren zondaar opent voor de vergeving der zonden (art. 10) en Die Gods volk doet delen in de twee weldaden waar de twaalf artikelen mee eindigen: de wederopstanding des vleses en een eeuwig leven (art. 11 en 12). Zo groeide dus de Apostolische Geloofsbelijdenis aan, artikel voor artikel, totdat ze haar definitieve vorm kreeg rond het jaar 500 na Christus.

Nedergedaald ter helle?

Zo is ook het zinnetje 'nedergedaald ter helle' in de geloofsbelijdenis terechtgekomen. Van Christus wordt gezegd dat Hij 'geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle'. Deze voorgrond kan de indruk wekken

dat Christus na Zijn dood is afgedaald naar de hel. We lezen daar echter niets over in de Schrift. Waarom staat die nederdaling dan helemaal aan het eind?

Nu we gehoord hebben hoe de twaalf artikelen zijn ontstaan, is het antwoord niet moeilijk. De woorden over Jezus' nederdaling zijn het allerlaatst erbij gekomen. Bovendien zijn ze een samenvatting van het zwaarste van Jezus' lijden: de helse benauwdheid die Hij moest ondergaan om Zijn volk te verlossen. Onze Catechismus verklaart dat zo helder: Christus ging niet lichamelijk naar de hel, maar Hij leed de helse pijnen in de hof van Gethsemané en aan het kruis op Golgotha.

Met hart en mond

We hebben inmiddels iets gezien van

de Apostolische Geloofsbelijdenis, van haar naam, oorsprong, opzet, inhoud en schoonheid. Aanstaande zondag zal het weer klinken van de preekstoel: 'Maar doen wij nu eerst belijdenis van ons algemeen en ongetwijfeld christelijk geloof'.

Hopelijk begrijpen we dan iets beter wat er daarna volgt. Belangrijker nog is dat de Heere ons verstand verlicht en de waarheid afdrukt in ons hart. Dan kunnen we niet anders dan van binnen mee-fluisteren: 'Ik geloof in God de Vader...', 'en in Jezus Christus...', en o wonder: 'Ik geloof in de Heilige Geest'. Ja, dan willen we dat ook graag uitspreken in het openbaar. Met hart en mond!

(wordt vervolgd)

Krabbendijke,

ds. C. Sonneveld

Even maar...

Europa-centrische opvattingen

Het ene moment lees je het onderstaande met instemming en vervolgens merk je, dat er fundamenteel een ander spoor gevolgd wordt. Een ontvullende spiegel na vijftig jaar. Zou het bij ons ook zo gaan?

v. A.

'Vroeger lazen veel duizenden Nederlanders de Bijbel van Genesis tot Openbaring aan elkaar uit. Ondanks lange werktijden soms driemaal per dag een heel hoofdstuk. Tegenwoordig is er ook voor meelevende christenen geen doorkomen aan. We grasduinen maar wat, vlinderen van de ene tekst op de andere, maar graven er niet meer bij. De reactie op het dagelijks voorlezen van drie vaak onverstaanbare hoofdstukken tot het bittere einde is natuurlijk niet uitgebleven. Kinderen en kleinkinderen van deze Bijbelgetrouwe

volhouders wisten geen betere methode te bedenken en hebben het Bijbelzeten tenslotte maar helemaal afgeschaft. Een kleine jongen sloeg de bladen om van een familiebijbel, die hij dik onder het stof van de zolder had gehaald, en vroeg aan zijn moeder: 'Is dit het boek van God?'. 'Ja', antwoordde zij een beetje verlegen. 'Wel', zei haar zontje, 'hadden we het dan niet beter naar God kunnen terugsturen, als we het toch nooit gebruiken'. We weten het beter dan de sleurlezers van het dagelijks Bijbelzeten aan tafel.

Een meisje vroeg aan haar vader: 'Opa's Bijbel is zeker spannender dan uw Bijbel?' Toen haar vader haar vroeg: 'Hoezo?', zei het kind: 'Hij leest er vaker in dan u.' Het verminderen van het persoonlijk Bijbelzeten. Geëmancipeerd, gemakzuchtig en gejaagd als we zijn. We denken het te weten. Het moet ons steeds maar weer aangezegd worden. Zoveel uiteenlopende gedachten houden ons bezig. We kunnen ons zo moeilijk concentreren op een enkel Bijbelwoord. Als we er na het eten geen tijd meer voor hebben, dan moeten we er iets anders op verzinnen. Steeds meer wordt er afgeweken van de

gangbare exegese. Veel traditionele en europa-centrische opvattingen van onze geijkte christelijke gedachtenwereld staan ons in de weg bij het verstaan van wat de Bijbel bedoelt. We zijn van jongs af aan gewend aan bepaalde voorstellingen en vragen ons te weinig af, of die nu wel kloppen met wat de Bijbel ons zeggen wil. Wij kennen de Bijbelse geschiedenis uit de kinderbijbel en de verhalen op school en vinden het niet nodig het beeld dat ons daarvan bijgebleven is, telkens te corrigeren. Sommige Bijbellezers voelen zich kriebelig of duizelig worden als oud-vertrouwde voorstellingen plotseling wegvallen. Zij gaan zich afzetten tegen de theologen met hun nieuwigheden. Er wordt geklaagd over een steeds grotere afstand tussen theologen en kerkvolk. Er zijn er die kopschuw worden als predikanten zomaar met nieuwe gedachten komen over schepping, erfzonde en uitverkiezing; maar juist daarom moeten we eerst samen het stof wegblazen dat allerlei Bijbelteksten in de loop der eeuwen is gaan bedekken...

Aldus de modern-gereformeerde Dr. Okke Jager in 1967.

Geslachtsziekten

'Spreekt tot de kinderen Israëls en zegt tot hen: Een ieder man als hij vloeiende zal zijn uit zijn vlees, zal om zijn vloed onrein zijn' (Lev. 15:2).

Ik vermoed dat de meeste predikanten nog nooit over Leviticus 15 hebben geprekeerd. In de bibliotheek van de Theologische School aan de Boezemsingel is geen enkele preek te vinden. Toch heeft dit hoofdstuk jongeren en ouderen veel te zeggen.

Man en vrouw

Omdat de Bijbel eerlijk spreekt over geslachtsgemeenschap en het omgaan met geslachtsziekten, mogen wij dat ook doen. Hoewel er misschien lezers zijn die daar liever niet over praten, past ons een open en eerlijk luisteren naar wat de Heere ons in Zijn Woord hierover te zeggen heeft.

Leviticus 15 is verrassend duidelijk en tegelijk teer en kies! We vernemen wat normaal is bij een man en een vrouw. Zo lezen we in de verzen 16 tot 24 over de vloeiing bij de man (= geslachtsgemeenschap en spontane nachtelijke zaadlozing) en over de vloeiing bij de vrouw (= menstruatie). Omdat dit artikel gaat over ziekten, ga ik hieraan verder voorbij.

Leviticus 15 beschrijft ook de abnormale vloeiing bij de man (vers 2-15) en bij de vrouw (vers 26-30). Hierbij vallen ons twee dingen op. Mozes omschrijft in eerste instantie kort en duidelijk de verschijnselen van de aandoening. Verder beschrijft hij gedetailleerd hoe de Israëliet ermee moest omgaan. Net als bij melaatsheid hebben we te maken hebben met *ceremoniële reinigingswetten*. Omdat de beschreven aandoening in Leviticus 15:26 bij de vrouw een te lang durende of onregelmatige menstruatie betreft en eigenlijk geen geslachtsziekte is, laat ik dit liggen. Eerder schreef ik hierover in het artikel over de bloedvloeiende vrouw (De Saambinder, 10-03-2005).

Welke aandoeningen?

Vers 3 luidt in de Statenvertaling: 'Dit

nu zal zijn onreinheid om zijn vloed zijn: zo zijn vlees zijn vloed uitgevert, of zijn vlees van zijn vloed zich verstopt, dat is zijn onreinheid'. Zo op het eerste gezicht begrijpen we er niet zoveel van. De tekst vraagt wel uitleg. Met 'vlees' wordt het geslachtsorgaan bedoeld. En het oudhollandse woord 'uitzeveren' betekent druipen. De woordelijke vertaling uit het Hebreeuws is: 'als zijn vlezigheid druipt'. In het Grieks wordt in de Septuagint het woord 'gonorrhoea' gebruikt, dat druiper betekent.

Duidelijk toont de Heere dat Israël geroepen was om een heilig volk te zijn. Dat gold het naderen tot de Heere, maar ook de omgang met elkaar.

Medisch moeten we bij dit symptoom dus denken aan een ontstoken plasbuis, een *urethritis*. Vermeldenswaard ook is de kanttekening bij vers 3: 'Te weten door zwakheid en natuurlijke ziekte, die de medicijnmeesters gonorrhoe noemen'. Opmerkelijk is het dat ook heden ten dage *gonorrhoe* een veel voorkomende oorzaak van een ontstoken plasbuis is.

Wat is gonorrhoe? De aandoening valt onder de seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA) en wordt veroorzaakt door de bacterie *Neisseria gonorrhoeae*. Een infectie met deze bacterie veroorzaakt een etterige ontsteking van de slijmvliezen, zoals van de plasbuis. Vrouwen kunnen trouwens ook aan gonorrhoe lijden. Bij hen geeft het meer een ontsteking van de baarmoedermond. Gonorrhoe wordt vrijwel uitsluitend door geslachtsverkeer overgebracht en niet via andere contacten.

De kans om besmet te worden is groot. Tot halverwege de vorige eeuw bestond er geen enkel medicijn tegen. Het enige wat men kon doen,

was zorgen voor goede hygiëne. De gevolgen waren vaak ernstig: onvruchtbaarheid tot wel 75% en pasgeboren baby's hadden grote kans om blind te worden. Momenteel bestaat de behandeling uit een eenmalige toediening van antibiotica.

Een andere SOA, die dezelfde slijmvliesontstekingen als gonorrhoe kan geven, is *Chlamydia trachomatis*. De kans op oogklachten is nog groter dan bij gonorrhoe. Ook hier bestaat de behandeling tegenwoordig uit een eenmalige behandeling met antibiotica.

Onrein

De geslachtsziekte maakte de Israëliet een onreine patiënt. Maar dat niet alleen! Ook alles wat hij aanraakte werd onrein, zoals andere mensen, zijn bed en alle voorwerpen waar hij op en aan zat. Houten vaten, kleren en het lichaam moest hij met water spoelen. Een aarden vat moest zelfs gebroken worden. Het betekende dus heel wat om onrein te zijn! Maar het ergste was dat de onreine niet in de tabernakel mocht komen. Hij was verstoken van de dienst der verzoening! Wie zijn onreinheid verborgen hield en toch naderde tot de heilige woning van Jehova, zette zijn leven op het spel (vers 31).

Een vloeiende stond op dezelfde voet als een melaatse. Toch was er een verschil. Iemand met een vermoeden op melaatsheid moest naar de priester gaan. Nadat de diagnose gesteld was, moest de melaatse duidelijk hoorbaar roepen: 'Onrein, onrein'. De melaatsheid was een *openbare onreinheid*. Daarentegen was de 'vloeiing des vleses' een *verborgen onreinheid*. Het was alleen bekend bij de persoon zelf (of mogelijk bij een beperkt aantal verontreinigden in zijn omgeving). Maar de priester hoefde het niet te weten. Iemand wist zelf dat hij niet naar de tabernakel mocht.

Hierin ligt een diepe les. Voor de Israëliet toen, en voor ons nu. 'De vloeiing des vleses' wijst op het *inwonende verderf* van de verborgen zonden. Ons hart is als een onzalige fontein waaruit de zonde als opwellend water uitspringt (NGB, art. 15). Wij zijn onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Onze verkeerde verborgen gedachten, verlangens en begeerten maken ons onrein voor God. Daarom moeten we Gods gunst en gemeenschap missen.

Reiniging

Als de vloeiende dacht rein te zijn,

volgden zeven dagen van zelfonderzoek. Iedere dag moest hij zijn kleren wassen en zich baden in levend water. Pas op de achtste dag ging hij naar de priester. Hij ging niet met lege handen, maar nam twee tortelduiven of twee jonge duiven mee. Dit was voor het zondoffer en het brandoffer. 'Zo zal de priester over hem voor het aangezicht des HEEREN vanwege zijn vloed verzoening doen' (vers 15). Levend water is afkomstig uit een bron of een fontein. Het wijst naar het Water des Levens, naar de geopende Fontein tegen de zonde en tegen de onreinigheid. 'Dan zal Ik rein water op u sprengen, en gij zult rein worden' (Ez. 36:25a). De offers wezen heen naar het bloedig offer van Jezus aan het kruis waardoor verzoening met God mogelijk is. We leren uit dit schriftgedeelte over geslachtsziekten duidelijk dat verzoening voor verborgen zonden noodzakelijk is! Pas dan kan de zondaar weer verkeren in Gods gemeenschap.

Leefstijl

Geslachtsziekten zijn besmettelijk en bijna altijd het gevolg van een zondige levenswandel. Zij maken een mens onrein voor God. Dát is de les van de Bijbel. Duidelijk toont de Heere dat Israël geroepen was om een heilig volk te zijn. Dat gold het naderen tot de Heere, maar ook de omgang met elkaar.

Zou het nu anders zijn? Door het inwonende verderf met de ongeregelde hartstochten houden velen zich niet aan de bijbelse norm van het bewaren van geslachtsgemeenschap tussen man en vrouw binnen het huwelijk. We moeten beducht zijn voor een ongebonden leefstijl. De Heere vraagt van ons: 'Zijt heilig, want Ik ben heilig'. Zouden we dan niet moeten meebidden met David die zo geworsteld heeft met die vuile bron van wanbedrijven?

*Maar, HEER, wie is de man,
Die, op 't nauwkeurigst kan
Zijn dwalingen doorgronden?
O bron van 't hoogste goed,
Was, reinig mijn gemoed,
Van mijn verborgen zonden.*

(Psalm 19:6b, berijmd)

*(Met dank aan dr. A.C. Knulst voor
zijn adviezen)*

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch

Mededeling Curatorium Theologische School

De curatoren, in vergadering bijeen op maandag 27 mei, dinsdag 28 mei en woensdag 29 mei, kunnen tot hun blijdschap mededelen, dat zij vrijmoedigheid hebben gevonden de volgende personen toe te laten tot de opleiding tot dienaar van het Goddelijke Woord:

- de heer B.E.J. Boudewijn
Langeweg 33
3343 LD Hendrik-Ido-Ambacht
- de heer J.B. Huisman
Stationsweg West 63a
3931 EK Woudenberg
- de heer J. de Kok
Wilhelminastraat 38
4413 BA Krabbendijke
- de heer W. Mouw
Lier 21
8281 MR Genemuiden

Boudewijn (44) is gehuwd en vader van acht kinderen. Hij is eigenaar van een hoveniersbedrijf. Ook is hij ouderling in de gemeente van Hendrik-Ido-Ambacht.

Huisman (41) is accountant en werkzaam als manager bedrijfsvoering bij de stichting Amstelring. Hij is gehuwd en heeft vijf kinderen. Hij is lid van onze gemeente te Amersfoort.

De Kok (33) is gehuwd en vader van drie kinderen. Hij is werkzaam als projectleider bij een architectenbureau. Hij is ouderling in de gemeente van Krabbendijke.

Mouw (43) is directeur van KMK Automatten b.v. Hij is gehuwd en vader van vier kinderen. Hij dient als ouderling onze gemeente in zijn woonplaats.

De Heere is onzer nog gedachtig geweest! Hij wilde ondanks al onze ambtelijke en kerkelijke zonden nog aan de trouw van Zijn verbond denken. Hij schikte ons nog vier studenten toe! De Koning van Sion achtervolgde de genomen beslissingen met Zijn onmisbare zegen.

Het mocht in de toekomst blijken dat het alles Zijn onmisbare gunst en goedkeuring mag wegdragen. Opdat Zijn Naam worde geheiligd en Zijn Koninkrijk kome in de harten van jongeren en ouderen. Niet door kracht, noch door geweld, maar door de Pinkstergeest!

Namens het curatorium,

Ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
Ds. M. Karens, secretaris

Het werk van Helpende Handen

In de achterliggende veertig jaar is het werk van Helpende Handen niet veranderd, de vorm waarin het werk gebeurde soms wel. Al die jaren hebben medewerkers zich samen met vrijwilligers ingezet voor de positie van mensen met een beperking in de samenleving.

Een van de bekendste werkonderdelen van Helpende Handen is de persoonlijke dienstverlening. Mensen met een beperking lopen tegen verschillende vragen aan. Denk aan het aanvragen en inzetten van zorg of begeleiding, mogelijke (financiële) voorzieningen, vragen met betrekking tot vrije tijdsbesteding, geschikte vormen van ondersteuning, passend werk of omgang met elkaar in het gezin, de familie of de kerkelijke gemeente.

Deze vragen worden dan besproken met een consulent persoonlijke dienstverlening. Zij gaan met de zorgvrager en/of zijn familie in gesprek en op zoek naar antwoorden en mogelijkheden. Soms vindt thuis een gesprek plaats om de hulpvraag duidelijk(er) te krijgen en deze in de context van de woon- en leefomgeving van de zorgvrager te kunnen beantwoorden. Wanneer er andere hulpverleners bij betrokken zijn, wordt vaak met hen overlegd en samengewerkt; zo nodig in samenwerking met het pastoraat.

Lotgenotencontact

'Je merkt op zo'n bijeenkomst dat je niet de enige bent met die ervaringen.

En wat een meerwaarde om juist met mensen samen te zijn die, ook al is het soms met tranen in de ogen, of met vragen in het hart, toch mogen geloven dat God hun leven leidt'.

Een dergelijke reactie komt nogal eens voor naar aanleiding van bijeenkomsten met lotgenoten. Lotgenotencontact is een ander bekend werkterrein van Helpende Handen, hier ontmoeten mensen elkaar die zich in dezelfde situatie bevinden.

Sommige mensen met een beperking en hun verwanten worstelen met vragen rond aanvaarding en acceptatie van hun beperking(en). Voor anderen zullen praktische problemen meer op de voorgrond staan, zoals het vinden van oppas voor een kind met het Down-syndroom, het regelen van woningaanpassingen en het invullen van vrije tijd voor iemand met autisme. Veel mensen vinden het fijn om over hun vragen met anderen van gedachten te wisselen. Tijdens contactgroepenbijeenkomsten hebben betrokkenen de gelegenheid om elkaar te ontmoeten, ervaringen uit te wisselen en zo elkaar tot steun te zijn. De basis hiervoor is de gemeenschappelijke levensovertuiging en de gezamenlijke ervaring rond een specifieke beperking of aandoening.

Regionale activiteiten

Vanaf het begin is Helpende Handen betrokken bij de aangepaste kerkdiensten. Op een eenvoudige manier wordt geprobeerd de boodschap van

zonde en genade aan het hart te leggen. Daarbij is de hele gemeente welkom!

Op verschillende plaatsen wordt aangepaste catechisatie gegeven. Voortdurend wordt de weg naar het hart gezocht door de geloofsleer zo begrijpelijk mogelijk uit te leggen.

In de regionale afdelingen worden 'clubbijeenkomsten' georganiseerd. Mensen met een beperking beleven daaraan veel genoeg. Er wordt een Bijbelverhaal verteld, er wordt gezongen en geknutseld. En ook de verjaardag wordt op de club nog eens extra gevierd. De afdelingsbesturen beleggen ouderavonden en speciale themabijeenkomsten.

Voor praktische hulp kan dikwijls een beroep worden gedaan doen op plaatselijke kerkelijke hulpdiensten. Maar daarnaast is er Praktische Thuishulp. Vooral bij langdurige of levenslange zorg is het van groot belang dat mantelzorgers worden ontlast, bijvoorbeeld door gastopvang, hulp bij vervoer, of door andere praktische hulp in het dagelijks leven.

Belangenbehartiging

Meer op de achtergrond, maar zeker niet onbelangrijk is de door Helpende Handen uitgevoerde belangenbehartiging. Door middel van belangenbehartiging brengen we de noden en zorgen van mensen met een beperking voor het voetlicht van politici, beleidsmakers, zorginstellingen, scholen en zo meer. Met als doel dat mensen en organisaties die daarvoor verantwoordelijk zijn, de levensomstandigheden voor mensen met een beperking verbeteren.

Belangenbehartiging is vaak een kwestie van lange adem. Het is niet zo gemakkelijk om het beleid van overheden of zorginstellingen te beïnvloeden. Juist daarom moeten we niet zo maar af en toe van ons laten horen, maar voortdurend. We worden daarvoor gevoed door de signalen die we ontvangen bij de hier genoemde activiteiten en diensten.

Drie keer per jaar ontvangen leden het ledenmagazine "Samen". Hierin worden zij geïnformeerd over onderwerpen waar mensen met een beperking mee te maken (kunnen) krijgen.

De website www.helpendehanden.nl biedt actuele informatie, aankondigingen van bijeenkomsten en dossiers. Wilt u meer weten over Helpende Handen of lid worden? Bezoek dan de genoemde website eens.

Tekst: medewerkers Helpende Handen

Bijeenkomst met lotgenoten, hier ontmoeten mensen elkaar die zich in dezelfde situatie bevinden.

Uit school

Lauwheid

We hoeven niemand uit te leggen wat de woorden “warm” of “koud” betekenen. Zelfs alle kinderen weten wat die woorden betekenen. Bij het woord “lauw” ligt dat al weer moeilijker. Niet warm, niet koud, maar meer warm dan koud of andersom?

We gaan in onze gedachten naar een plaats in Klein-Azië, het huidige Turkije. Daar ligt de stad Laodicéa. In het jaar 64 na Christus verwoest door een aardbeving, maar daarna nog mooier opgebouwd dan de verwoeste stad ooit geweest was. Voorbeeld van de Romeinse, heidense cultuur met theaters en een enorm amfitheater dat wel 30.000 mensen kon bevatten.

Maar ook met een kleine gemeente van christenen. Een gemeente gesticht vanuit de stad Kolosse. Paulus schrijft in de brief aan de Kolossenzen ook over deze gemeente. In het jaar 96 ontvangt de gemeente de brief die we in Openbaring 3 kunnen vinden. Duidelijke taal: ‘Ik sta aan de deur en Ik klop’. Enkele jaren later treft een tweede aardbeving de stad. Totale verwoesting. Van de stad is helemaal niets over. Opgravingen uit de huidige tijd laten zien dat het een rijke stad is geweest waarbij de sporen van het natuurgeweld nog zichtbaar zijn.

Johannes kenmerkt de gemeente door twee zaken, nadat hij gezegd heeft dat het de woorden zijn van de Amen, de trouwe en waarachtige Getuige, het

Begin der schepping Gods, Christus Zelf. Woorden met Goddelijk gezag dus.

1. Lauwheid. Wat betekent dat? Dat zijn mensen die een gedaante van godzaligheid hebben (dus het lijkt erop), maar de kracht ervan missen of verloochenen. Meer liefhebbers van de genietingen en wellusten van deze wereld, dan liefhebbers van de dienst van de Heere. Ze komen wel trouw naar de kerk, komen hun plichten na, maar ze zijn eigenlijk met de wereld getrouwd. De godsdienst is voor hen een jas die ze aantrekken op momenten dat het past, maar het zit niet in het hart en als de jas uit is, dan toont het hun werkelijke gedaante. Lauwheid. De mensen in Laodicéa wisten heel goed wat lauwheid inhield. Door de stad stroomde een rivier die ontsprong in vulkanisch gebied. Dat betekende dat het water soms lauw was en niet voor drinkwater geschikt. Je spuwt het uit. Dat zegt de Heere ook: ‘Ik zal u uit mijn mond spuwen’. De Heere haat deze halfslachtigheid. Dat is nog erger dan koud te zijn.

2. Waardoor komt die lauwheid nu? Door hun eigengerechtigheid. Ze wisten het allemaal zo goed: rijk en verrijkt, nergens gebrek aan. Ze leefden hun leven zoals het altijd gegaan was. Maar dat typeert lauwheid: gebrek aan zelfkennis. Want wat zijn ze werkelijk? Ellendig, jammerlijk, arm, blind en

naakt. Onder de jas van vroomheid zit hun ellende en armoede. Hun koude verstopt onder een warme jas. Dat maakt lauw.

En dan: blijft het bij deze scherpe, maar eerlijke analyse? Geen verlossing, geen redding, straf door de aardbeving en einde?

Nee, dan zien we de oneindige barmhartigheid en genade van de Amen, de getrouwe Getuige. ‘Ik raad u dat gij van Mij koopt (zonder geld) goud (gereinigd door het vuur); witte klederen (in plaats van uw eigengerechtigde klederen); zalf uw ogen met ogenzalf; bekeer u; Ik sta aan de deur en Ik klop’. Zo dicht komt Christus bij hen. Hoe groot uw ellende, zonde, eigengerechtigheid ook is, Ik sta gereed te verlossen. Christus klopt op de deur. Ik citeer McCheyne: ‘Hij klopt hierop, in de Bijbel, iedere keer als u die leest, klopt Christus. Hij klopt door de woorden van godzalige vrienden, door godzalige ouders; Hij klopt door de woorden van leraren. Christus klopt door wegen van Voorzienigheid, die u in uw gezin hebt meegemaakt; door vrienden die u verloren hebt; door de schoonste bloem van uw kudde die weggenomen is’.

Wat doen we hiermee? Laten we Hem kloppen? Of vragen we of Hij de deur van ons hart wil openbreken? Zijn we ook zo lauw als de gemeente van Laodicéa? Leven we ook in eigengerechtigheid door? Nu is het nog de tijd om ons te bekeren. We weten hoe broos het leven is. Ook dat is een klop op de deur. Luisteren we ernaar?

Lauwheid. Een groot gevaar in ons persoonlijk leven, in ons gezinsleven en ook in het maatschappelijk en kerkelijk leven. Laten we elkaar opscherpen tot warme betrokkenheid vanuit Gods Woord op zaken die er werkelijk toedoen. Dat geldt zeker ook voor onze reformatorische scholen. Ontwikkelingen van buiten doen het ergste vrezen.

Ouders, leerkrachten, directies en besturen, laten we in eensgezindheid mogen staan voor wat de Heere van ons vraagt: innerlijke warmte vanuit ons hart bij het luisteren naar en het volgen van Zijn wil.

Toon hierin uw betrokkenheid met onze scholen. Dat hebben we zo dringend nodig. Lauwheid en gemakzucht zijn gevaren die ons bedreigen: Het gaat toch allemaal goed? We hebben toch onze reformatorische scholen

De ruïne van Laodicéa.

waar we onze kinderen naar toe kunnen sturen?

Waarderen we het nog wel? Of zijn we er aan gewoon geraakt? Er kan immers een tijd komen - en volgens sommigen is die dichtbij - dat de overheid bijzondere scholen niet meer financiert. Als ouders dan zo nodig een aparte - anders dan een openbare - school willen hebben, dan moeten ze het maar zelf betalen. Deze geluiden duiken telkens vaker op.

Maar misschien is het wel zo dat deze aanvallen van buiten minder ingrijpend zijn, dan de aanvallen van bin-

nenuit. Ik denk dat dat waar is. Lauwheid, gemakzucht, onze opvoeding aan school uitbesteden, aantasting van het Bijbels gezag over leer en leven. Het komt allemaal voor.

Laten we elkaar opscherpen om in warme betrokkenheid en werkelijke afhankelijkheid aan de Heere voor en met elkaar te werken. 'Ik zal u onderwijzen en u leren van den weg, dien gij gaan zult; Ik zal raad geven; Mijn oog zal op u zijn' (Ps. 32:8).

Scherpenzeel,

H. van Grol

vonden. Misschien wel omdat het steeds vaker voorkomt. De vraag stellen, is haar beantwoorden.

Ook wij zijn kinderen van onze tijd. Naarmate een verschijnsel zich meer voordoet, vervaagt de norm die het verschijnsel tegengaat. Het doet daarom goed te lezen dat de verschillende schrijvers van het boek het huwelijk ondanks de gebrokenheid van het leven hoog houden, omdat de Heilige Schrift dat doet. Vastgehouden wordt aan het schriftuurlijke uitgangspunt dat echtscheiding alleen dan geoorloofd is als een van de echtgenoten zich aan overspel heeft schuldig gemaakt. Ook dan alleen kan er sprake zijn van een kerkelijke bevestiging van een tweede huwelijk door de verlaten partij. Ik kan me dan ook niet vinden in het voorbeeld dat ds. G. de Fijter geeft (blz. 104 e.v.) van een tweede huwelijk waarbij geen sprake was van overspel en waar de kerkenraad besloot daaraan toch medewerking te verlenen door in goed overleg met de man en de vrouw een 'openbare bijeenkomst van verootmoediging' te houden. Zonder tekort te doen aan de vele vragen die er op dit terrein kunnen leven, komt het mij voor dat dan toch in zekere zin goedkeuring wordt gegeven aan een huwelijk dat op Bijbelse gronden niet kan.

De laatste twee hoofdstukken van het boek zijn geschreven door hulpverleners werkzaam bij Eleos. Voor de pastorale praktijk is het nuttig kennis te nemen van hun uiteenzetting over de complexiteit van het aangaan van relaties en op mogelijke therapieën tijdens het huwelijk en na een echtscheiding. Als tegen de tijdgeest in de Bijbelse norm maar helder blijft.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

BOEKENNIEUWS

"Toch gescheiden. Over de complexiteit van een gebroken huwelijk" drs. P.J. Vergunst (red); uitg. Boekencentrum, Zoetermeer, 2012; ISBN 978 90 239 2656 6; 144 blz.; € 15,90.

Dat echtscheiding ook in onze kringen meer en meer toeneemt is niet alleen de ervaring van kerkenraden, maar komt ook tot uitdrukking in de vele publicaties die over dit onderwerp verschijnen. Ook dit boek getuigt ervan. In het Woord vooraf wordt de uitspraak van een predikant aangehaald die heeft moeten constateren dat hij in zijn gemeente waar hij nu twee jaar staat, meer met echtscheidingen te maken heeft gehad dan dat hij huwelijken bevestigd heeft. Dat zal gelukkig niet in alle gemeenten zo zijn. Maar het toont ons wel de werkelijkheid van het leven van veel gemeenteleden. In het eerste deel van het boek wordt een aantal interviews weergegeven van mensen die gescheiden zijn. Het zijn stuk voor stuk aangrijpende verhalen, die in de pastorale praktijk zeker herkenning zullen oproepen. Soms roepen de verhalen de gedachte op: Was hier maar voor het huwelijk meer voorlichting gegeven, dan was het menselijkerwijs gesproken niet zo ver gekomen. In andere gevallen zou eerder inschakelen van hulpverlening wellicht tot behoud van de relatie hebben kunnen leiden.

Het tweede deel van het boek is meer bezinnend. Daarin komen aan de orde

de tijd waarin wij leven, de hardheid van onze harten, vragen over vergeving en hoe om te gaan met mensen die door echtscheiding beschadigd zijn. Terecht wordt erop gewezen (blz. 86) dat al in het Oude Testament God het beeld van een huwelijk gebruikt om de relatie die Hij is aangegaan met Zijn volk, te vergelijken. Dat is ook in het Nieuwe Testament zo. Het punt is wel of deze dingen voor ons even zwaar wegen als de Schrift daarover spreekt, zo vraagt ds. C.H. Hagedoorn zich af. Hij stelt voorzichtig de vraag of er onder ons niet geleidelijk aan een zekere devaluatie van het besef dat echtscheiding zonde is, heeft plaatsge-

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEDANKT

Voor Nieuwerkerk (Zld):
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam.

■ AFSCHIED DS. P. MULDER VAN KRIMPEN A/D IJSSEL

Op woensdag 12 juni neemt ds. P. Mul-

der in een kerkdienst afscheid van onze gemeente in verband met het aannemen van het beroep van de Geref. Gemeente te Tricht-Geldermalsen. Deze dienst wordt gehouden in de Seba-kerk, Koningin Wilhelminaplein 1 te Krimpen a/d IJssel. Aanvang 19.45 uur.

Kerkenraad Geref. Gemeente
Krimpen a/d IJssel

Onbekende Psalmen

Wat het zingen van psalmen betreft stond Calvijn op het standpunt dat in de kerk alleen uit de Bijbel gezongen behoorde te worden. In zijn Voorrede op de Psalmen schrijft hij: "Wij kunnen geen betere, noch meer geschikte gezangen vinden dan de Psalmen Davids, welke de Heilige Geest voorgelezen en Zelf gemaakt heeft. Als we deze zingen, zijn we zeker dat God ons de woorden in de mond legt, even alsof Hij Zelf binnen ons zong om Zijn eer te verheffen."

De in 1619 gehouden Nationale Synode te Dordrecht heeft besloten dat in de kerk alleen de 150 Psalmen Davids, de Tien Geboden, het Onze Vader, de Twaalf Artikelen, de lofzangen van Maria, Zacharias en Simeon gezongen zullen worden

Het zingen van liederen in de erediensten naast psalmen is thans actueel in sommige kerkgemeenschappen nu een nieuw Liedboek is verschenen. De tragiek van de kerkgeschiedenis is dat, wanneer psalmen náást gezongen worden gesteld, de psalmen het onderspit delven. En dat dit nooit de geestelijke diepgang van een gemeente bevordert. In tegendeel, met de gezangen wordt de oppervlakkigheid - om niet te zeggen de vrijzinnigheid - groter. Wat leren wij eigenlijk van de kerkgeschiedenis, ook in dit opzicht? Laat het pleidooi voor het zingen van de psalmen toch helder blijven klinken! Ook naar onze jongeren toe. Vandaar dat we van harte meewerken aan het streven om het zingen van de (onbekende) psalmen te bevorderen.

Eén van de 150 Psalmen is de 137e. Dit is een zogenaamde wraakpsalm, ook wel, vloekpsalm genoemd. Deze vloekuiting van een onbekende dichter klinkt

komt ons heel verschrikkelijk voor. Deze psalm houdt echter 'een bedroefde klacht van de Joden in Babel in over het schampen en spotten van hun vijanden, die van hen vrolijke liedekens eisten' (Matthew Henry). Degenen die onschuldige kinderen van zulke vijanden grijpen en aan de steenrots verpletteren, worden in deze psalm vervolgens zalig gesproken.

Dit Schriftgedeelte schijnt strijdig te zijn met Mattheüs 5:44, waarin geboden wordt om onze vijanden lief te hebben, te zegenen hen die ons haten en te bidden voor degenen die ons geweld aandoen en die ons vervolgen. Toch mag niet vergeten worden dat ook deze psalm door de Heilige Geest geïnspireerd is. Het gaat om geheiligd vuur vanwege de eer en het volk Gods. Het is geen onzuivere, persoonlijke wraakzucht. Gods zaak gaat boven alles.

Psalm 137 wordt echter nimmer of zeer zelden gezongen, ook niet in de eredienst. Is deze wraakpsalm onbekend vanwege zijn inhoud? Of is deze psalm onbemand en blijft deze daarom onbekend?

Hoe het ook zij, de kerkvader Ambrosius (339-397) heeft ooit van alle psalmen gezegd: 'In het geheel van de Bijbel zijn ze als de zon aan de hemel'. Dat geldt recht en genade, vloek en zegen. Ook daarom mag toch niet nagelaten worden deze psalm te zingen, met name in de eredienst?

Ook het RD van woensdag 29 mei jl heeft op pagina 3, Kerk en godsdienst, aandacht geschonken aan Psalm 137.

v. A.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS KAMPEN 21 MAART 2013 TE KAMPEN

Ds. J. van Belzen opent als consulent van de roepende kerk van Drachten de classisvergadering de vergadering met het laten zingen van Psalm 69:5. Hierna leest hij Johannes 18:28 t/m 40. Vervolgens gaat hij voor in gebed.

De preses memoreert o.m. dat mevr. A. de Boer-Naberman 45 jaar als organiste de samenhang in de gemeente Drachten heeft mogen begeleiden.

Vervolgens mediteert de preses over Johannes 18 de verzen 33 en 34. *'Pilatus dan ging wederom in het rechthuis, en riep Jezus, en zeide tot Hem: Zijt Gij de Koning der Joden? Jezus antwoordde hem: Zegt gij dit van uzelf, of hebben het u anderen van Mij gezegd?'*

Moderamen

Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

Preses: Ds. J. van Belzen
Assessoren: Ds. C. Hogchem en
Ds. A. Schot
Scribae: Ouderlingen J. Bonnhof en
F.J. Verweij
Quaestor: Ouderling J. van Buuren

Ingekomen stukken

Er is een brief van 3 december 2012 van het deputaatschap ter behartiging van de belangen van De Saambinder als reactie op het verzoek van de classis Kampen om in De Saambinder duidelijkheid te verschaffen over de kerkelijke status van de Werkgroep 'Ouders en familie rondom mensen met een andere geaardheid'. Het deputaatschap is van mening dat dit onderwerp op de Generale Synode behandeld zou moeten worden en doet het voorstel aan de classis Kampen om aan de PS te vragen de GS te verzoeken een commissie in te stellen die deze zaak onderzoekt en aan de GS met een voorstel komt om dit te regelen. De vergadering gaat akkoord met doorzending van dit

punt naar de PS.

Rapporten

Jaarverslag Raad van Advies Sirjon
Gevraagd wordt of Sirjon (die wat gehandicaptenzorg betreft landelijk werkt) nu ook landelijk ouderenzorg gaat aanbieden. De secretaris van de Raad van Advies, ouderling Verweij, zegt dat daarvan mogelijk alleen sprake kan zijn als het past in een nieuw op te zetten multidisciplinair wooncomplex. Benadrukt wordt het belang dat bij het benoemingsbeleid de voorkeur gegeven wordt aan kandidaten van de Gereformeerde Gemeenten.

Jaarverslag en jaarrekening van de Stichting Evangelisatiewerk Friesland
Naar aanleiding van het jaarverslag wordt gevraagd om een overzicht van de structuur van de stichting, de commissie en de werkgroep en van de onderlinge geldstromen e.d. Dit wordt toegezegd. De vergadering gaat akkoord met de

herbenoeming van br. B. Mijnders als lid van het bestuur van de Stichting.

Verslag Classicale Evangelisatiecommissie
Voordat het verslag van de Classicale Evangelisatiecommissie ter sprake komt, krijg evangelist De Visser gelegenheid iets over de post te vertellen.

Het straatwerk verloopt goed. Er zijn nu tegen de 200 vrijwilligers. Toch is er nog ruimte voor vrijwilligers voor de inloop op vrijdag. De kerkenraden wordt gevraagd naar geschikte mensen om te zien.

Het maaltijdproject verloopt ook goed. Iedere week zit het vol. Het gaat gelukkig bij een aantal bezoekers om meer dan alleen om de maaltijd. Spontaan zijn hieruit twee Bijbelstudiegroepen ontstaan.

Evangelist De Visser zegt erg geholpen te zijn met de aanstelling van dhr. G. Fahner als coördinator. Hierdoor kan ev. De Visser meer aandacht besteden aan het eigenlijke werk van een evangelist.

Ouderling C.W. van Haften heeft afscheid genomen van de evangelisatiecommissie. Hij wordt bedankt voor zijn inzet in de afgelopen jaren. De preses dankt verder ev. De Visser voor zijn verslag en wenst hem het licht van Boven toe.

De begroting voor 2013 wordt goedgekeurd. Het voorstel tot herbenoeming van ouderling Van der Spek (Groningen) wordt aanvaard.

Rapportage Classicale Mediacommissie
Het verslag van de Classicale Mediacommissie wordt aan de orde gesteld. Hierover zijn geen vragen. Vervolgens krijgt de voorzitter van deze commissie, oud. Schouls, gelegenheid verslag te doen van de gedachteontwikkeling binnen de commissie.

Onze jeugd staat bloot aan een bombardement van informatie via de media gedurende 24 uur en 7 dagen per week, waarbij de vroegere gescheiden mediamedia zoals tv, radio en krant geïntegreerd zijn tot één middel. Het is onze taak de jeugd en ouderen te helpen om in de snel veranderende digitale wereld te leren leven overeenkomstig de waarden en normen vanuit Gods Woord. Verantwoord gebruik van de mediamedia houdt misbruik tegen. Op het wereldwijde web (www) kun je zowel complete Bijbelvertalingen tegenkomen als pornografie, zonder enige controle. Ouderling mailen door de jeugd is al verouderd. Er wordt bijvoorbeeld gecommuniceerd via facebook en sms bijvoorbeeld. Films en games behoren tot het domein van onze jongeren. Kliksafe geeft enige, maar beperkte bescherming want velen weten de filter te omzeilen. Van onze jeugd is 90% voortdurend online, met contacten over de hele wereld. Zo ontstaat een

nieuwe werkelijkheid, de virtuele wereld geïntegreerd in de gewone werkelijkheid. Smartphones en tablets worden ongefilterd gebruikt. Van het totaal aantal leerlingen van een reformatorische scholengemeenschap heeft 60% van de leerlingen voortdurend ongefilterd internet bij zich. Met het G4-netwerk gaat dit straks nog sneller en op alle plaatsen van de wereld. Van studenten kijkt 90% van de mannen wel eens porno en 30% van de vrouwen. 13% procent daarvan enkele keren per week. Van hen probeert 87% tevergeefs te stoppen. Het heeft dus een verslavende werking en mogelijk ligt het percentage in werkelijkheid nog hoger. Het mediagebruik van reformatorische jongeren wijkt nauwelijks af van dat van seculiere jongeren. Hoeveel (doop)leden zullen problemen hebben met mediagebruik wat betreft zaken die lijnrecht tegen de Tien Geboden ingaan?

Wat is nu onze verantwoordelijkheid in dit alles? Negeren omdat we er geen verstand van hebben kan niet, want het gaat over de eigen werkelijkheid van onze jeugd. Het alleen spreken over het weren van televisie en het gebruiken van gefilterd internet voldoet niet meer. Hoe komen we achter de leefwereld van de jeugd, waarin we ons waarschijnlijk vreemd zullen voelen? Komt het aan de orde op de jeugdvereniging, op de catechisatie, op het huisbezoek? Is er opvoedcathese nodig voor de ouders? Een heel persoonlijke benadering is noodzakelijk. We zullen naast onze kinderen moeten gaan zitten. De jeugd vraagt ook hoe we als ouders ermee omgaan. Bewustwording van deze veranderingen en deze problemen is noodzakelijk. Hierin moeten we de jeugd zelf betrekken. In juni zal er een classicale avond belegd worden. Dienen dan niet alle ambtsdragers aanwezig te zijn?

Een afgevaardigde merkt op dat we vaak geen idee hebben van wat zich op dit gebied allemaal afspeelt. Als we niet waken zullen de gevolgen groot zijn. Hij pleit vurig voor een vervolg hierop. We moeten leren de signalen te herkennen. We moeten doen wat onze hand vindt om te doen. Een en ander ligt ook in het verlengde van de doopbelofte. De jeugd moet voelen dat hiermee wordt geworsteld.

Het voorstel van de commissie om een ambtsdragersconferentie te houden wordt door de vergadering overgenomen.

Aanwijzen roepende kerk

De eerstvolgende vergadering zal plaatsvinden op donderdag 3 oktober 2013, aanvang: 19.00 uur. De roepende kerk is dan Emmeloord.

Verkiezing afgevaardigden PS Oost

De vier predikanten van de classis Kampen, te weten ds. J. van Belzen, ds. C. Hogchem, ds. J. IJsselstein en ds. A. Schot zijn dan afgevaardigd. Tot afgevaardigde ouderlingen worden gekozen: J.T. van den Berg, J. Bonnhof, J. van Buuren en F.J. Verweij.

Sluiting

De preses dankt alle afgevaardigden voor hun inbreng en de meelevendenden voor hun aanwezigheid. Hij wenst allen van harte Gods zegen in de ambtelijke arbeid. Hij verzoekt vervolgens ouderling Pelleboer van de roepende kerk Drachten te eindigen. Deze laat zingen Psalm 89:13 en gaat voor in dankgebed, waarna de preses de vergadering sluit.

Namens het moderamen:

J. Bonnhof, scriba

■ VERSLAG VERGADERING PS ZUID-WEST 18 APRIL 2013 TE BARENDRECHT

Bidstond

Aan de vooravond van de synodevergadering werd een bidstond gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Barendrecht, waarin ds. G.J. van Aalst, de preses van de vorige synode, voorging. De tekst voor de prediking was genomen uit Obadja vers 17. Het thema van de preek was "Obadja over gericht en verlossing", met deze drie gedachten: 1. Sions vijanden. 2. Sions berg. 3. Sions bewoners.

Opening

Namens de roepende kerk van Poortugaal, opent de consulent ds. W. Silfhout de vergadering met het laten zingen van Psalm 145 vers 4. Daarna leest hij Mattheüs 28 vers 11-20 en gaat voor in gebed. Hierna spreekt ds. Silfhout enkele woorden naar aanleiding van Mattheüs 28 vers 18.

Lastbrieven

Uit de lastbrieven blijkt dat de drie classes wettig zijn vertegenwoordigd. Bij de classis Rotterdam is de primus ds. P. Mulder vervangen door de secundus ouderling G. van Breugel.

Verkiezing Moderamen

De uitslag van de verkiezing is als volgt: ds. G.J. van Aalst als preses, ds. W. Silfhout als assessor-preses, ds. M. Karens als scriba en ouderling B. Agteresch als assessor-scriba. Ouderling G. de Boef wordt tot quaestor benoemd.

Correspondentie met de andere Synoden

Namens de andere Particuliere Synoden

worden groeten en zegenwensen overgebracht door de deputaten art. 48 DKO. Namens de P.S. Noord-West worden de hartelijke groeten overgebracht door ds. G. Clements. Ds. Schipper wenst namens de P.S. Zuid de vergadering al het nodige toe en namens de P.S. Oost wenst ds. Schot de vergadering toe te mogen zien op het koninkrijk Gods.

Rapport deputaten art. 48 DKO

Deputaat art. 48 ds. B. van der Heiden heeft de vergadering van de P.S. Zuid te Goes op 11 april 2013 bezocht. Na een uitvoerige bespreking over de beoogde fusie tussen Cedrah en de Stichting Zorgverlening Zeeland besloot deze vergadering in te stemmen met het advies om tot fusie over te gaan, waarbij werd opgemerkt dat zeer gewenst is in de naamgeving en de uitstraling uit te laten komen dat de nieuwe stichting uitgaat van de Gereformeerde Gemeenten. Onze vergadering sluit zich graag aan bij deze wens.

Benoemingen

Door het vertrek van ds. P. Mulder naar Tricht-Geldermalsen ontstaat in de deputaatschappen art. 48 DKO en art.49 DKO een vacature. Voor beide deputaatschappen wordt eerste secundus ds. W.J. Karels tot primus benoemd. Voor het dep. art. 48 wordt ds. A. Vermeij als secundus gekozen en als secundus dep. art. 49 ds. G. Pater.

Verkiezing afgevaardigden GS 2013 te Utrecht

Als afgevaardigden naar de Generale Synode worden als primi gekozen: ds. G.J. van Aalst, ds. L. Blok, ds. B. van der Heiden, ds. M. Karens en ds. W. Silfhout. Als ouderlingen worden afgevaardigd: B. Agteresch, K. Bel, G. de Boef, N.J. Teerds en A. Waaijberg.

Aanwijzing roepende kerk

De gemeente van Hardinxveld-Giessendam wordt aangewezen om de volgende P.S. samen te roepen voor een vergadering op 17 april 2014. Aan de vooravond zal in de kerk van Hardinxveld-Giessendam een bidstond worden gehouden. In deze dienst hoopt de preses van deze synode, ds. Van Aalst, voor te gaan.

Sluiting

De preses dankt de afgevaardigden voor hun bijdrage om de vergadering een goed verloop te doen hebben. Hij wijst in zijn slotwoord op het herdenkingsjaar van de Heidelbergse Catechismus. Met de klemmende oproep: Die eenvoudige Heidelberg, houdt daaraan vast! Hij verzoekt de assessor-preses ds. Silf-

hout de vergadering te beëindigen. Deze laat zingen Ps. 43:2 en besluit met dankgebed.

Het moderamen:

Ds. G.J. van Aalst, preses

Ds. W. Silfhout, assessor-preses

Ds. M. Karens, scriba

Oud. B. Agteresch, assessor-scriba

Oud. G. de Boef, quaestor

■ COLLECTE THEOLOGISCHE SCHOOL

Na aftrek van de onkosten heeft de collecte tijdens de zangavond op tweede

Pinksterdag jl. in Gouda het mooie bedrag van € **1831,-** opgebracht. Dit bedrag is op de rekening van de penningmeester van het curatorium gestort. Namens onze Theologische School danken we de vele aanwezigen en gevers bijzonder hartelijk hiervoor. En vooral ook de organisator Jan-Wilem van Braak met zijn helpers en de organist Pieter Heykoop.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2013

Pag. 172, **gemeente DRACHTEN.**

Het mobiele telefoonnr. van de koster, J. Venema, is gewijzigd in: 06-51101244.

BERICHTEN

■ ZANGAVONDEN Amersfoort

Zangavond voor en met bewoners van Bethesda uit Den Dolder op **donderdag 13 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Amersfoort, Waterdaal 1, m.m.v. het gemengd koor Magnalia Dei en een tweetal instrumentalisten. Collecte t.b.v. Bethesda.

Veenendaal

Datheensamenzangavond op **zaterdag 8 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de Adventkerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal. Opening, meditatie en sluiting door ouderling Duifhuizen. Het orgel zal bespeeld worden door Pieter Heykoop. Collecte t.b.v. Adullam, Silloah en De Schutse.

Wolphaartsdijk

Zangavond op **zaterdag 15 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de Nicolauskerk aan de Oostkerkestraat in Wolphaartsdijk, m.m.v. het gemengd koor Asaf uit Goes, het gemengd koor Con Amore uit Meliskerke en enkele instrumentalisten.

■ MARKT TE MIDDELHARNIS

Boerenmarkt (o.m. rommelmarkt en veiling) op **zaterdag 8 juni**, van 9.30-15.00 uur, op het terrein van de Sionkerk te Middelharnis. Orgelbespeeling door Paul Kieviet. De opbrengst is t.b.v. bouwfonds Geref. Gemeente Middelharnis.

■ VERKOPING WOONZORG- CENTRUM BETH-SAN (CEDRAH)

Verkoping (tevens kleedjes- en rommelmarkt) op **zaterdag 15 juni**, van

10.00-15.00 uur, in woonzorgcentrum Beth-San, Wilde Veenen 1 te Moerkapelle (www.cedrah.nl). De opbrengst is bestemd voor de vaarvakantie van de bewoners en de aankleding van de gangen. Voor de kinderen zijn er verschillende activiteiten.

■ OPENING 'DE OASE' TE OUDDORP

Na een voorbereidingstijd van bijna drie jaar kon op 17 mei het diaconaal gastenhuis 'de Oase' te Ouddorp zijn deuren openen voor zes à zeven gasten die eraan toe zijn enkele weken buitenshuis te verblijven. Het mooie van deze voorziening is dat zij uitgaat van vier kerken, de zgn. rechterflank van de gereformeerde gezindte.

Een werkgroep van het deputaatschap DMZ van de Gereformeerde Gemeenten zocht contact met de diaconale deputaten van de Geref. Gemeenten in Nederland, de Oud Geref. Gemeenten in Nederland en de Hersteld Hervormde Diaconale Commissie. Een platform van deze kerken verkende eensgezind de mogelijkheden om te komen tot een gezamenlijke voorziening. Binnen een jaar was men zo ver dat de werkgroep een stichting met bestuurders uit de voornoemde kerken kon oprichten. De nieuwe stichting moest nog heel wat hobbels nemen voordat het beoogde pand in gebruik kon worden genomen.

Op vrijdagmiddag 17 mei kon voorzitter mr. J.W. Weijers zo'n 160 genodigden verwelkomen in Eben-Haëzer te Ouddorp. Ds. J. Joppe (HHK) mediteerde aan de hand van Exodus 15 over de oase te Mara

en Elim. Het bittere water werd door het hout zoet. Vandaag kan een arm om de schouder, een luisterend oor en bijzonder Gods Woord door de werking van de Heilige Geest het hout zijn.

Bestuurslid Van Wolfswinkel gaf een presentatie over het tot stand komen en de mogelijkheden van het gastenhuis, waarna deputaat J. Bloemendaal een terugblik verzorgde.

Ds. D. Zoet besloot de bijeenkomst en daarna begaf het gezelschap zich naar de Hazersweg, waar de nieuwe eigenaar van het pand alles in het werk heeft gesteld om de gasten een aangenaam verblijf te kunnen bieden. Hij heeft met 'de Oase' een huurcontract van vijf jaar afgesloten. De facilitaire ondersteuning wordt geleverd door Eleos. Een team van 40 vrijwilligers en een pastoraal medewerker helpen het kernteam bij de dagopvang en de gesprekken. Half juni worden de eerste gasten verwacht. Moge 'de Oase' in de toekomst, als de hectiek van het leven soms teveel wordt, onder de zegen des Heeren ervaren worden als een oord van rust en verkwikking voor lichaam, geest en ziel.

B. Agteresch

■ KONINKLIJKE ONDSCHIEDINGEN

* Op 26 april werd aan twee gemeenteleden een Koninklijke onderscheiding opgespeld door burgemeester van Capelle aan den IJssel, F. Koen. Zij mogen zich nu lid van de Orde van Oranje-Nassau noemen. Het betreft mevr. A. de Leede-Vuik en dhr. M. van der Knijff.

Mevr. De Leede-Vuik ontving de onderscheiding voor haar vrijwillige activiteiten gedurende ruim 35 jaar voor de EHBO in onze gemeente, als mantelzorger, voor Tafeltje-dek-je en het Koningin Wilhelminafonds.

Dhr. Van der Knijff kreeg de onderscheiding voor zijn vrijwillige activiteiten als bestuurslid van de zangvereniging Jubilate, bestuurslid van het zorgcentrum d'Amandelhof, stafid Vakantieweken voor gehandicapten, vrijwilliger van het classicaal Bijbel- en Inloophuis "In de Gouwstraat" en mantelzorger.

Van harte feliciteren wij beide gemeenteleden, die zich op onderscheiden wijze als vrijwilliger dienstbaar hebben gemaakt voor onze burgerlijke en kerkelijke gemeente.

Moge de Heere een uitzien geven om de onderscheiding te mogen ontvangen van de Koning der Koningen en van de Heere der Heeren.

Kerkenraad Geref. Gemeente

Capelle a/d IJssel-Middelwatering

* Op 26 april ontving een drietal leden

van onze gemeente een Koninklijke onderscheiding. Het was een totale verrassing voor de ouderlingen D. Dubbeld en B. van Groningen dat zij wegens hun inzet op kerkelijk en maatschappelijk terrein een onderscheiding uit handen van burgemeester Heijkoop van Hendrik-Ido-Ambacht mochten ontvangen. Burgemeester Heijkoop somde hun staat van dienst op en deelde toen mede dat het Hare Majesteit de Koningin behaagd heeft hun te onderscheiden met het lidmaatschap in de Orde van Oranje-Nassau. Ook werd ons gemeentelid dhr. A.J. Schumacher een lintje opgespeld vanwege zijn verdienste voor de Oranjevereniging en zijn inzet voor de jeugd.

Wij willen deze personen van harte feliciteren met deze benoeming en wensen hun toe dat bij het dragen van dit onderscheidingsteken hun gedachten mogen uitgaan naar de allerhoogste onderscheiding.

Kerkenraad Geref. Gemeente

H.I. Ambacht

* Op 26 april is door de burgemeester van Nunspeet, dhr. D.H.A. van Hemmen, aan een drietal gemeenteleden een Koninklijke onderscheiding uitgereikt. Zij zijn benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Het betreft mw. H. Brink-Vis, dhr. A.J. Visser en zijn echtgenote mw. A. Visser-Mulder. De Koninklijke onderscheiding is hen toegekend vanwege o.a. hun jarenlange trouwe inzet voor het werk van Woord en Daad. Mw. Brink-Vis heeft zich daarnaast ook voor andere organisaties ingezet. Dhr. Visser was vele jaren ambtsdrager in de Gereformeerde Gemeente van Rotterdam-Zuid en mw. Visser-Mulder was daar presidente van de vrouwenvereniging.

Wij willen hen van harte gelukwensen met deze Koninklijke onderscheiding. Het is een eer om een onderscheiding van de Koningin te mogen ontvangen. Maar van oneindig groter waarde is om te mogen ontvangen hetgeen we lezen in Open-

baring 2 vers 10, waar Christus zegt: "Zijt getrouw tot in den dood, en Ik zal u geven de kroon des levens." De kanttekenaar zegt hiervan: Dat is, het eeuwige leven tot een kroon of genadige vergelding van uw arbeid. Dat wensen we hen van harte toe.

Kerkenraad Geref. Gemeente

Nunspeet

* Op zaterdag 13 april is de heer V. Janszen koninklijk onderscheiden. Hij is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij ontving de versierselen uit handen van burgemeester J. A. Huisman van de gemeente Reimerswaal in zijn woning in Rilland. De door zijn inmiddels overleden dochter aangevraagde onderscheiding is verleend voor zijn verdiensten als raadslid voor de S.G.P., voor het schoolbestuur van de basisschool De Zandbaan en de kerk. Mede namens de gemeente wensen wij hem, samen met zijn vrouw en (klein)kinderen, ter gelegenheid van deze Koninklijke onderscheiding Gods zegen toe.

Kerkenraad Geref. Gemeente

Rilland-Bath

■ AANVULLING EN CORRECTIE

* Het boek "Een melaatse gereinigd", van ds. A. Verschuure, genoemd in het in De Saambinder van 30 mei geplaatste artikel "Niet door kracht...", van de hand van ds. G.J. van Aalst, is niet alleen te koop bij de boekhandel, maar kan ook besteld worden bij de fam. Randewijk, tel. 0318-574363 of per e-mail: rrandewijk@kliksafe.nl. Indien u dit boek via deze familie aanschaft, is het aandeel in de gelijke opbrengst voor de Gereformeerde Gemeente van Scherpenzeel groter dan wanneer u dit koopt bij de boekhandel.

* De juiste naam van de auteur van het boek "Jeruzalem & Athene", genoemd in het van de hand van ds. J.M.D. de Heer geplaatste artikel "De gereformeerde leer onder vuur" in De Saambinder van 30 mei, is: C. Ouwendorp. De juiste prijs van dit boek is € 34,50.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 9 JUNI 2013

Aagtekerke 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alphen a/d Rijn 16.00 uur ds. G. Hoogerland; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. J.M.

Kleppe en 17.00 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Arnhem 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Bredeweg;

Beekbergen 10.00 uur stud. P.G. Heijkamp en 19.00 uur ds. A. Schot; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Bodegraven 10.00 en 19.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Brakel 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 19.00 uur ds. P. Mulder; Den Helder 18.00 uur ds. M.J. van Gelder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. H. Hofman; Elspeet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 18.15 uur ds. A.P. Baaijens; Enter 15.00 uur ds. A. Schreuder; Ermelo 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Groningen 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Haamstede 10.00 uur ds. C. Harinck en 17.30 uur ds. D.W. Tuinier; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. M. Joosse en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur ds. E. Bakker; Hilversum 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Hoogvliet 10.00 en 16.00 uur stud. H.A. van Zetten; Houten 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. J.S. van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 14.30 uur ds. M. Karens; Leiderdorp 16.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Lelystad 18.00 uur ds. A.A. Brugge; Meeuwen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Moerkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Nieuw-Beijerland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Nijkerk 14.30 uur ds. F. Mulder; Nisse 18.30 uur stud. S.W. Janse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 16.30 uur ds. C. Harinck; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur stud. S.W. Janse; Opperdoes 10.00 en 15.00 uur ds. M.J. van Gelder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Oude-Tong 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Poortugaal 9.30 uur (H.A.) ds. C.

Neele; Puttershoek 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur stud. P.D. den Haan; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. J. Mijnders en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-Zuid 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur (H.D.) ds. J. Driessen en 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. H. Paul; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scheveningen 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Sliedrecht 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.15 uur ds. J.S. van der Net; Spijkenisse 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Sprang-Capelle 9.30 en 16.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 15.30 uur stud. J. van Laar; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 19.00 uur ds. B. Labee; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.00 uur ds. G. Clements; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur stud. J. van Laar; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Wierden 15.00 uur ds. J.W. Verweij; Woerden 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Yerseke 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 uur stud. P.D. den Haan; Zwolle 19.00 uur ds. A. Verschuure.

■ DINSDAG 11 JUNI 2013

Borssele 19.30 uur ds. S. Maljaars; Brakel 19.30 uur ds. G. Mouw; Drachten 19.30 uur ds. A. Schot; Krabbendijke 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Lisse 19.45 uur ds. E. Bakker; Nieuwe-Tong 19.30 uur ds. G. Beens; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Rijssen-West 19.30 uur ds. C. Hogchem; Rilland-Bath 19.30 uur ds. G. Pater; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Veen 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ WOENSDAG 12 JUNI 2013

Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. K. Boeder; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Goudswaard 19.30 uur ds. M. Mondria; Hilversum 19.45 uur ds. G. Beens; Hoogvliet 19.45

uur ds. J.S. van der Net; Kamperland 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. Driessen; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur (afscheidsdienst) ds. P. Mulder; Leiderdorp 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Naaldwijk 19.45 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwdorp 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. C. Hogchem; Oosterland 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Oostvoorne 19.30 uur ds. A. Vermeij; Rhenen 14.00 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. A. Verschuure; Woerden 19.30 uur ds. J. Schipper; Zwolle 19.30 uur ds. B.J. van Boven.

■ DONDERDAG 13 JUNI 2013

Amersfoort 13.45 uur (huw.bev.) ds. W. Visscher; Beekbergen 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Berkenwoude 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. M. Karens; 's-Gravenzande 19.45 uur stud. H.A. van Zetten; Leerdam 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Meeuwen 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Mijdrecht 19.30 uur ds. M. Joosse; Naaldwijk 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; Opheusden 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Ouddorp 19.30 uur ds. G. van Manen; Ridderkerk 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw; Scherpenisse 19.30 uur (voor de zending) ds. A.A. Brugge; Scheveningen 19.30 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. A.J. de Waard; Wageningen 19.30 uur ds. D. de Wit.

■ VRIJDAG 14 JUNI 2013

Barneveld-Centrum 13.15 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Drachten 13.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Kamperland 14.30 uur (huw.bev.) ds. J.M.D. de Heer; Opheusden 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw; Terneuzen 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. Harinck; Yerseke 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 9 JUNI 2013

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinses-selaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merkssem) 10.00 uur (openb.bel.) ds. C. van Krimpen en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Auto's te huur
in Chilliwack BC, Canada.
ScenicRentalBC@gmail.com
of 001-604-799-7607

www.vakantie-elspeet.nl

Jongeman (22) zoekt zsm
kostadres omg. **Werkendam**
06-48441150

Vakantie, welkom op Grevelande.
Op loopafstand van **kerk**.
Geniet van rust en ruimte,
op onze boerenlandcamping.
Vlakbij Grevelingenmeer en kerk.
20 km van **Noordzee** en Zeeland.
luxe sanitair en **kruidentuin**.
gemeenschapsruimte.
www.grevelande.nl / 0187-669317
Fam. Lies en Beijke v.d. Velde

BAKKEVEEN (bij Drachten)
- OMMEN- HARDENBERG -
AMELAND - TERSCHELLING
wat nog vrij is: last-minute v.a.
€ 125 p.w. Schoolvak v.a € 200 p.w.
kijk op www.vdsluisvakanties.nl
of bel 0512-516096

*Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielenvreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen;*

Psalm 68:2 (berijmd)

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Oostkapelle geeft met diep leedwezen en ontroering kennis van het overlijden van de heer

Abraham Maljaars

in de leeftijd van 87 jaar.

Hij mocht de gemeente in getrouwheid dienen als ouderling van 2 mei 1957 tot 18 april 1999.

De Heere ondersteunde zijn kinderen, kleinkinderen en verdere familie in dit verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: J. Sturm, praeses
C. van den Bosse, scriba

Oostkapelle, 2 juni 2013

Houtsnijwerk.nl
Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelversprille.nl

Boekhandel en antiquariaat Versprille
Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

Te huur: ruime bovenverdieping
ca 70m². Voor 1 pers.
Keuken, zitkamer, slaapkamer.
In Kootwijkerbroek.
Info: 0342 - 442953.

2 meiden zoeken woonruimte
voor een half jaar vanaf september
in/rondom **Rotterdam**.
Tel 06-22217865 /
joannedeborst@hotmail.com

Buitengeb. Aagtekerke.
Vrijst. vakantiewon. Rustige plek
met uniek uitzicht over Walch. Nog
vrij in voorseizoen wk . 24 t/m 28.
Tel. 0118-582953/06-51606215

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening
& contextuele therapie
Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 - 438 585 08
info@praktijkdenuijl.nl
We hebben gesprekslocaties in
Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

VAKANTIEHUISOPURK.nl
Landelijk gelegen nieuw
vakantieverblijf te huur,
max. 4 pers. Tel. 0527-687874

**Voordelig met het hele gezin
in eigen sfeer naar zon,
water en bergen?**
Voor €495,- all-in per week staat
uw starcaravan in Oostenrijk klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
recreatieactiviteiten voor jong en
oud. Meer info bel 055 3030083
of www.es-vakanties.nl

The Greatest Kingdom
Parables of the Lord Jesus

Bible Narratives Eng/Ne

The Parable of the Sower

A Man leaves a house in the village of Capernaum. He takes the road leading to the Sea of Galilee. Behind Him walk several other men; they follow Him through the village streets. This Man is the Lord Jesus, and the men following Him are His disciples.

<read more in the new volume>

Verteld door ds. C.J. Meeuse
Illustraties door Arie van der Spek

Ripe Publishing

Meer uitgaven op onze website en bij de boekhandel
www.ripepublishing.com - Tel. 0113 - 613 740 / 0341 - 251 351

BED & BREAKFAST "ALBLASSERWAARD".

Kom genieten van de
Alblasserwaard en de randsteden
En boek een B&B in Sliedrecht.
Inl. c.h.es@hetnet.nl / 0184-634267

Fort Macleod, Alberta-Canada.

Landelijk gelegen **vakantie-
woning** te huur. Van alle gemakken
voorzien, met veel privacy.
Ga voor meer info naar;
www.roelofsen.ca
of bel; 001-403-553-0299
(het is hier 8 uur vroeger!)

OMMEN – comfort. vak. woning
4-6 pers. in bosrijke omgeving
info: www.boomblauwtje.nl

KEUKENHOF SLIEDRECHT

Zoekt u een nieuwe keuken? Of uw keuken renoveren?

Bezoek onze showroom
of kijk op onze website
www.keukenhof-sliedrecht.nl
Leeghwaterstraat 25
3364 AE Sliedrecht
0184-422297

Vakantiewoning, boerderij met
paarden. In **Sauerland** (Duitsland)
2 uur met de auto vanaf de Neder-
landse grens. Schitterende natuur.
Tel. 0049-2354 3293
www.hornbruch.de.vu

Voor een fijne vakantie, of gewoon
een paar dagen er tussen uit!
Of voor een langere perioden.
In het bosrijke **Rhemen** aan de
Ribeslaan 4. Ons **pension** is het
gehele jaar geopend. Geen TV.
Zondageerbiediging.
Pension mevr. E. Knuivers,
Tel: 0317-614773 bgg 06-19856085
info@knuivers.com

Wincoop
veiligheidstrainingen

Trainingen voor o.a. kerken, scholen, verenigingen en
andere identiteitsgebonden (zorg)instellingen
BEL OF MAIL GERUST VOOR ADVIES OF MEER INFO

Wincoop Veiligheidstrainingen B.V.
Anthonie Fokkerstraat 45 B - 3772 MP Barneveld
Telefoon (0342) 417 371 - Fax (0342) 417 286
E-mail info@wincoop-vt.nl

BHV
trainingen

(kinder)
EHBO
trainingen

AED
trainingen

Bekijk ons complete aanbod op www.wincoop-vt.nl

Vertellingen bij de Bijbel *Ne/Eng*

€ 6,95

Jona moet naar Ninevé
Gods wonderlijke leiding in het leven van Jona

Jona vlucht

Langs de waterkant loopt een man. Hij kijkt over het
water van de grote zee. Zijn ogen kijken verlangend
naar de verte. Hij wil weg, hij wil graag ver weg varen
over die grote zee. Hij wil niet meer in het land blijven
waar hij woont. Hij kijkt bang achterom ...

<lees meer in de nieuwe heruitgave>

Verteld door ds. C.J. Meeuse

Illustraties door Arie van der Spek

Ripe Publishing

Meer uitgaven op onze website en bij de boekhandel
www.ripepublishing.com - Tel. 0113 - 613 740 / 0341 - 251 351

**Mannenchor CD
voor vaderdag?**
www.ethanyerseke.nl

MELISKERKE (ZLD)

Te huur onze woning 13-27 juli
Tel. 06 58830838

CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

Aan de hbo-opleiding van de CGO is met ingang van cursusjaar 2013-2014 plaats
voor een docent

Vakdidactiek Godsdienst

Van de te benoemen docent wordt verwacht dat hij/zij de Bijbel en de Drie
formulieren van Enigheid onderschrijft en behoort tot de Gereformeerde Gemeenten.

Informatie over deze vacature kunt u vinden op de website: www.cgo.nu.
Telefonische inlichtingen: W.M. van der Wilt, directeur hbo-opleiding.
Tel. 010-4510560.

Sollicitaties met CV kunt u tot uiterlijk 20 juni richten aan de directeur,
Paradijsselpark 21, 2904 PA Capelle a/d IJssel. E-mail: wmvanderwilt@cgo.nu.

→ Verschenen:
**Kerkelijk Jaarboek Gereformeerde
Gemeenten 2013** €10,00

→ Ook nog leverbaar:
... Dit onderwijs ontvang'

door Jan de Kok, Krabbendijke

Per zondag een hoofdstuk, dat voorzien is van een kort
Bijbelgedeelte en een psalmversje. Dit maakt het boek
zeer geschikt om iedere week een hoofdstuk te lezen in
het gezin ter voorbereiding op de prediking.
Dit boek hoort in ieder gezin met opgroeiende kinderen...

Formaat: 23x23 cm,
geheel full-colour bedrukt.

€14,90

Als u deze twee boeken bestelt worden ze franco verzonden!

→ Teken nu in!
De evangelische Jesaja

Abraham Hellenbroek. Verschijnt juni 2013. Omvang: acht gebonden delen, ca. 4000
blz. Formaat: 16x24 cm. Tot 1 juli 2013 € 299,-, daarna € 350,-. **Franco verzending!**

B O E K H A N D E L
VAN VELZEN B.V.

Bestel per e-mail: ljmeweus@velzenbv.nl
of bel 0113 - 50 14 02 / 50 61 73
Dorpsstraat 83, 4413 CD Krabbendijke

Koeling in uw Kerk(gebouw)

Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

T.H. R 7-pers. chalet op camping
De Wolfskuylen in Drenthe.
Tevens 7-pers. vak. huis in Uddel.
Tel. 0341-561699/ 06-23735516.

GARDEREN EN PUTTEN.

Te huur, op rustige parken,
vakantiewoningen t/m 14 pers.
Inl. c.h.es@hetnet.nl / 0184-634267

Doe mee

op landgoed Keukenhof Lisse
15 juni 2013

'Doe mee' is een gezellige
ontmoetingsdag
voor de hele
familie

D.V.
zaterdag
15
juni
2013

- Diverse koren en musici.
- Veel samenzang!
- Leuke activiteiten voor kinderen en jongeren
- Bezichtig het kasteel en de tuinen
- Oud-Hollandse ambachten
- Klederdrachten enz...

Hartelijk
welkom!

Meer
informatie...

en kaartverkoop, kijk op:
www.doe-mee.com

*Dagbesteding
Op eigen steer*

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 - 6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegrafeniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begrafenissen

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

de Beukelaar
boekhandel

Laan 15 | 8071 JG Nunspeet T. (0341) 25 05 93
E. info@boekhandeldebeukelaar.nl
L. www.beukhandeldebeukelaar.nl

Een boek dat je pakt...

**Orgelmakerij
Boogaard**

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

RST
Zorgverleners

Kraamzorg

“Die eerste kraamdagen vergeet ik nooit meer”

Kraamzorg door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **huishoudelijke hulp en verpleging & verzorging**

Vakantiewoning “Haus Irmgard”
Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en
± 25 km vanaf de Rijn.
25 slaappleatsen, onderverdeeld in
div. appartementen.
www.hausirmgard.nl 0621291825

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdiensten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Voor het leveren en leggen van **na-
tuurstenen- en keramische vloeren.**
Alleen eerste klas kwaliteit en steeds
de laagste prijs. **Tegelzettersbedrijf
J. Slingerland, 0184-611917.**

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidstaat 55 - tel. (0180) 31 56 92

Krabbenrijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

De Verrassing
Bungalowpark

**Zoek en boek uw
Texel-vakantie!**

**Texel
op zijn
best!**

www.deverrassing.nl
of bel: **0222 31 89 06**

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

*Huwelijksbureau voor
Gereformeerde Gezindte.*

Voor alleenstaanden die op zoek zijn naar een partner uit de EIGEN achterban.

*Huwelijksbureau voor
Gereformeerde Gezindte.*

is landelijk werkend.
Voor meer informatie kijkt u op:
www.HuG.G.nl of belt u 06 130 28 26 0.

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641

Bgg.: (06) 53638114

24 uur per dag bereikbaar

**Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal**

**Wij verzorgen uitsluitend begravenissen
www.wegenaar.nl**

GERT JAN
KREIJKES
uitvaartverzorging

dienstbaar in vertrouwen

*ongeacht uw verzekering
verzorgen wij begravenissen in Rijssen en omstreken*

G.J. Kreijkes

Piet Heinstraat 26
7461 EZ Rijssen

Tel. 06-51911174
Tel. 0548-520159

G. Plumiers

De Steege 1
7462 VA Rijssen

Tel. 06-15683351
Tel. 0548-515946

www.gertjankreijkes.nl

Ambtskleding

den Engelsman & van Driel
heeft een ruime keus
in stijlvolle kleding

den Engelsman & van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland - Tel. (0166) 65 24 90
maandag gesloten, vrijdagavond koopavond

www.denengelsmanenvandriel.nl

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

begravenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken. Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

www.Banfields.nl
For all things English

*Begravenisonderneming
De Illoe*

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren

Tel. 0418 - 56 21 74

www.begravenisondernemingdekloe.nl

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

*Vloertegels en wandtegels
meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen*

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

VAN STAVEREN

Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

**in- en verkoop antiquariaat
www.hoeksteenboekhandel.nl**

EDE, onze woning te huur
week 27 t/m 35 nabij bos/heide
Voor info bel 0649409226

HARKES

Begravenissen

*Persoonlijke zorg
voor uw begravenis*

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden*

Gezocht:

Coördinator Jeugdbond-vakanties^(m/v)

De Jeugdbond is de organisatie in de Gereformeerde Gemeenten die zich inzet voor onze jongeren. Vanuit Gods Woord wil de Jeugdbond kinderen en jongeren met het oog op hun geestelijk welzijn verbinden met de eigen gemeente en het kerkverband. Vorming en toerusting voor het persoonlijk leven en het functioneren in kerk en maatschappij zijn daarbij belangrijke doelen.

Jeugdbond-vakanties zijn voor de Jeugdbond een middel bij uitstek om jongeren te bereiken en te verbinden.

In verband met zwangerschapsverlof van een collega ontstaat er ruimte voor een coördinator Jeugdbond-vakanties. Je hebt allereerst hart voor jongeren. Daarnaast wil je actief zijn als spin in het web van de Jeugdbond-vakanties. Jij houdt het doel voor ogen, stuurt een team van vrijwilligers aan en leidt alles in goede banen. Je bent een teamspeler, flexibel, creatief en communicatief.

Je maakt deel uit van een hecht team met hart voor jongeren, oog voor de kerk en voor elkaar. Spreek dit je aan? Dan zoeken wij jou!

Coördinator Jeugdbond-vakanties

Het betreft een betaalde fulltime functie.

Meer informatie: www.jbgg.nl/vacature

Postbus 79, 3440 AB Woerden

T(0348) 489948 E sollicitaties@jbgg.nl

Gereformeerde Gemeenten

verbindt jongeren